

नागपूर येथील दीक्षाभूमी या स्थळास 'ब' वर्ग
पर्यटन स्थळ म्हणून घोषित करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: विकाक-२०१४/३/प्र.क्र.२७२/पर्यटन
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई -४०००३२
तारीख: १४ ऑगस्ट, २०१५

वाचा —

- १) शासन निर्णय क्रमांक: गृह विभाग (पर्यटन) क्र.एमटीसी-१०९६/प्र.क्र.५२३/पर्यटन,
दि.८/११/१९९६.
- २) शासन निर्णय क्रमांक: नगर विकास विभाग क्र.संकीर्ण-७८९६/१८३०/ प्र.क्र.७८/९६/
न.वि.१८, दि.१७/५/१९९६.
- ३) शासन निर्णय क्रमांक: पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग क्र.टीडीएम-२०१४/८/प्र.क्र.४६३/
पर्यटन, दि.४/११/२०१०.
- ४) शासन निर्णय क्रमांक : पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, क्र.टीपीएस-२०११/१२/
प्र.क्र.८५५/पर्यटन, दि.१६/१/२०१२.

प्रस्तावना —

उपरोक्त संदर्भ क्र.१ येथील शासन निर्णय गृह विभाग (पर्यटन) दि.८/११/१९९६ अन्वये राज्यातील पर्यटन स्थळांची निवड व त्यांचे 'अ', 'ब' व 'क' वर्गीकरण याबाबत निकष ठरविण्यात आले होते.

मात्र उपरोक्त संदर्भ क्र.३ येथील शासन निर्णयान्वये सुधारित प्रादेशिक पर्यटन विकास योजना तयार करण्याच्या अनुषंगाने पर्यटनस्थळांची निवड करणे व त्यांच्या विकासाचे प्रस्ताव / आराखडे सादर करण्याबाबत निकष /मार्गदर्शक सूचना देण्यात आल्या व वर नमूद दि.८/११/१९९६ चा वर्गीकरणाबाबतचा शासन निर्णय रद्द करण्यात आला.

मात्र संदर्भ क्र.४ येथील शासन निर्णयान्वये 'क' वर्ग पर्यटनस्थळे घोषित करणे व 'ब' वर्ग पर्यटन स्थळांची निवड करून प्रस्ताव शासनास सादर करण्याचे अधिकार जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखालील समितीला देण्यात आले आहेत.

नागपूर येथील दीक्षाभूमी या स्थळास 'अ' / 'ब' वर्ग तीर्थक्षेत्र किंवा "अ" / 'ब' वर्ग पर्यटनस्थळ म्हणून घोषित करण्याबाबत मागणी प्राप्त झालेली आहे. वरील पार्श्वभूमीवर शासन निर्णय दि.

१६/१/२०१२ च्या तरतुदीनुसार जिल्हाधिकारी, नागपूर यांच्याकडून प्राप्त दीक्षाभूमीला पर्यटन विषयक दर्जा देण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय—

नागपूर येथील दीक्षाभूमी या ठिकाणास 'अ' किंवा 'ब' वर्ग पर्यटनस्थळ घोषित करण्याबाबत वेळोवेळी प्राप्त झालेल्या मागण्या विचारात घेऊन सद्यःस्थितीत 'अ' वर्ग पर्यटनस्थळ घोषित करण्याची तरतूद नसल्याने दीक्षाभूमीचे ऐतिहासिक व धार्मिक महत्व व दीक्षाभूमीस येणारे राष्ट्रीय / आंतरराष्ट्रीय पर्यटक / भाविक इ.बाबी विचारात घेऊन नागपूर येथील दीक्षाभूमी या स्थळास 'ब' वर्ग पर्यटनस्थळ म्हणून घोषित करण्याचा निर्णय शासनाने घेतला आहे.

२. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१५०८१९१६५४२१५३२३ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(र.ल.लखोटे)

कार्यासन अधिकारी

प्रत,

१. मा. राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव
२. मा. मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
३. सर्व मा.मंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
४. सर्व मा. राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव.
५. मा. राज्यमंत्री, पर्यटन यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
६. महालेखापाल, लेखा व अनुज्ञेयता, महाराष्ट्र -१, मुंबई.
७. महालेखापाल, लेखा व अनुज्ञेयता, महाराष्ट्र -२, नागपूर.
८. अधिदान व लेखाधिकारी, मुंबई / जिल्हा कोषागार अधिकारी
९. अपर मुख्य सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१०. प्रधान सचिव (२), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
११. सचिव (पर्यटन), पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

१२. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ, मुंबई.
१३. सर्व जिल्हाधिकारी.
१४. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, नागपूर.
१५. विभागीय आयुक्त, कोंकण / नाशिक / पुणे / औरंगाबाद / अमरावती / नागपूर.
१६. ग्राम विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१७. नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१८. वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१९. सभापती नागपूर, **प्रन्यास, नागपूर.
२०. मुख्य सचिव यांचे उप सचिव
२१. सर्व जिल्हा नियोजन अधिकारी.
२२. मा. विरोधी पक्ष नेता, महाराष्ट्र विधानपरिषद
२४. मा. विरोधी पक्ष नेता महाराष्ट्र विधानसभा
२५. सर्व विधानसभा सदस्य, महाराष्ट्र विधानसभा.
२६. सर्व विधानपरिषद सदस्य, महाराष्ट्र विधानपरिषद
२७. अतिरिक्त जिल्हाधिकारी, तथा जिल्हा पर्यटन समन्वय अधिकारी.
२८. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई.
२९. निवड नस्ती, पर्यटन.